

EKOenergia - sarea eta etiketa

Translation provided by the PerMondo Initiative for free translation of web pages and documents for NGOs. Project led by Mondo Agit. We thank our voluntary translators: Iratxe Paz, Garazi Biain Garmendia.

In case of discrepancy with other language versions, the English text prevails. If you have suggestions for a better translation, contact info@ekoenergy.org.

EDUKIA

1.	Sarrera	2
2.	EKOenergia sarea eta etiketa	2
3.	EKOenergia sareko egitura	2
3.1.	Sarea	2
3.2.	EKOenergia batzordea	3
3.3.	Egitura babeslea	3
3.4.	Idazkaritza	4
3.5.	Kexak adierazteko mekanismoa eta arbitraje epaimahaia	4
4.	Hizkuntza	5
5.	EKOenergia sarea gure tresna garrantzisuena bezala	5
6.	Kontsumitzaileentzako informazioa	6
6.1.	EKOenergia produktuari buruzko informazioa	6
6.2.	Beste informazioak	6
6.3.	EKOenergia sarearen finantzabidea	7
7.	Elektrizitate mota aukeragarriak	7
8.	Iraunkortasuna	7
8.1.	EKOenergia eta iraunkortasuna	7
8.2.	Baldintza orokorrak: legezko baldintza guztiak betetzen	8
8.3.	Baldintza espezifikoak	8
8.4.	Nola jakin ekoizpen-gailu bateko elektrizitatea baliagarria den?	14
9.	Klima	15
9.1.	Fondo klimatikoa	15
9.2.	EKOenergy full power	15
10.	Jatorria, segimendua eta kontabilitate bikoitza	16
10.1.	Segimendu prozedurak	16
10.2.	Inportazioa eta esportazioa	16
10.3.	Kontsumoaren herrialdetik kanpoko baliogabetzeak	16
10.4.	Interpretazioa eta komunikazioa	17
11.	Ikuskapena eta egiaztapena	17
11.1.	Nork ikuskatu ahal du eta nola?	17
11.2.	Nori egin behar zaio ikuskapena eta zergatik?	17
11.3.	Segimendua	18
11.4.	Biomasa erabiltzen duten ekoizpen gailuentzako urtero egiten diren ikuskapenak	18
12.	Nola saldu ekoenergia?	19
13.	Ekarpenak	19
14.	Izena eta logotipoa	19
15.	Irizpideen berrikuspena	20

1. SARRERA

Testu honek EKOenergia sarea eta EKOenergia etiketari buruzko ideia orokorra ematen du. Sarearen helburuei eta estrukturaren kudeaketari buruz eztabaida egiten du, baita EKOenergia etiketaren irizpideei buruz.

EKOenergia ingurumen GKE, elektrizitate hornitzaile, elektrizitate ekoizle, kontsumitzaile, kontsumitzaile erakunde eta agintariei eginiko kontsulta intentsibo baten emaitza da. Kontsulta hau ISEAL Gizarte eta Ingurumen Arauak Ezartzeko Praktika Onen Kode-arekin ados egin zen, www.isealliance.org. Ameriketako Green-e etiketa ere inspirazio iturri izan da EKOenergiarentzako, www.green-e.org.

Ikusi www.ekoenergy.com.

2. EKOenergia SAREA ETA ETIKETA

EKOenergia Europako ingurumen GKEen sare bat da eta hurrengo betebeharrak ditu:

- Elektrizitate berriztagarrien sektorearen garapena estimulatzeko eta klima errespetatzen duten irtenbideak sustatzea.
- Biodibertsitate, habitat eta ekosistema zerbitzuen babespenari laguntza ematea .
- Elektrizitate kontsumitzaile guztiei erosten ari diren produktuari buruz eta erosketari buruz egin ahal dituzten erreklamazioei buruz informatzea.
- Gure handinahia konpartitzen duten mila gizabanako, talde eta konpainien energia positiboa mugiaraztea, eta honetan sartzeko aukera ematea.
- Elektrizitate sektore, ingurumen GKE eta beste interesatuen arteko elkarriketa sustatzea eta indarrak batzea (adibidez, kontsumitzaile erakundeak eta agintariak).

Helburu horiek lortzeko tresna ikusgarriena EKOenergia etiketa da, elektrizitaterako lehen etiketa europarra eta bakarra.

Etiketa honen helburua elektrizitate hornitzaileei erraz ezagututako eta onartutako elektrizitate produktu bat saltzen laguntzea da. Baita ere, etiketak Europako elektrizitatearen merkatu konplexuan ibiltzeko kontsumitzaileei laguntza eman nahi dio. EKOenergiaren kontsumitzaileek beren elektrizitatearen jatorriari buruzko informazio egokia jasotzen dute eta erosketari buruzko erreklamazioak nola egiteko. Are gehiago, EKOenergiak EKOenergia sareak ezarritako iraunkortasun baldintzak betetzen ditu.

EKOenergia etiketa europar kontsulta prozesu baten ondorioz sortutako elektrizitate etiketa bakarra da, europar merkatu osoan funtzionatzen duena eta beste interesadunek onartua Europako herrialde guztietan.

3. EKOenergia SAREKO EGITURA

3.1. Sarea

EKOenergia sarea GKEen koalizio bat da. Bere egitura denborarekin garatzen joango da, eta bere kideen beharrei eta abileziei egokituko da.

Martxan jartzerakoan, EKOenergiako kideen arteko harremanak *EKOenergia sareko kideen arteko behin-behineko akordioaren* arabera arautuko da. Akordio honek kide bakoitzari boto bat ematen dio EKOenergia Batzordean. Erabakiak hiru laurdeneko gehiengoarekin hartuko dira (gutxienez 3 aldiz baiezko gehiagorekin ezezkoekin baino).

EKOenergia 6 herrialdetan saldu bezain laster EKOenergiaren egitura berrebaluatuko da kideek onartu bezala (gutxienezko bolumena 100 GWh herrialdeko). Ziurrenik kideek EKOenergia erakunde bat (entitate legal bat) sortuko dute, kideek hautaturiko Batzordea buru izanez.

3.2. EKOenergia Batzordea

EKOenergia Batzordea gobernu autoritate handiena da kudeaketa estrukturan barruan. Batzordeak erakundearen estrategiaren alde egiten du, irizpideak erabakitzen ditu, ekoizpen gailuen onargarritasunari buruz erabakitzen du (testu honetan zerrendatutakoen kasuan), EKOenergia Ingurumen Fondoa eta EKOenergia Klima Fondoaren erabilerari buruz erabakitzen du eta EKOenergia Idazkaritzaren burua izendatzen du.

Gaurko *EKOenergia sareko kideen arteko behin-behineko akordioak* boto bakar bat ematen dio kide guztiei EKOenergia Batzordean. Etorkizunean, beste era batera itun daiteke.

3.3. Egitura babeslea

Aholkulari Taldea

Aholkulari Taldea EKOenergia Batzordeak izendatuko du eta gutxi gorabehera 3 aldiz Batzordearen tamaina izango du. Izendapenak 2 urtez balioko du eta berritu daiteke.

Aholkulari Taldean ondorengo taldeentzako lekua gordeko da:

- Ingurumen GKEak: bai Europa mailako ingurumen koordinazio erakundeak eta bai herrialde/eskualde mailako GKEak.
- Elektrizitate industria (ekoizle, merkataritza et hornitzaileak).EKOenergiako kontsumitzaileak, beren sektorezko erakundeak eta kontsumitzaile erakundeak.
- EKOenergiako kontsumitzaileak, beren sektorezko erakundeak eta kontsumitzaile erakundeak.

Kide izateko posibilitatea dute adibidez Jatorriaren Garantiarako sistemaren ezarpenean parte hartzen duten agintariek.

Aholkulari Taldeak EKOenergiarekin zerikusirik duen edozein gairi sarrera eman ahal dio. Aholkulari Taldea Batzordearen agendari buruz aktiboki informatua izan behar da. Batzordeak 2 hilabeteren buruan erantzun behar die Aholkulari Taldearen iruzkin eta galderi.

Aholkulari Taldeak EKOenergia Arbitraje Epaimahaiaren kideak izendatzen ditu hiru laurdeneko gehiengoarekin.

Lan-taldeak

EKOenergia Batzordeak edo EKOenergia Idazkaritzak lan-taldeak sorreraz erabaki ahal du. Partaide guztiak hautagarriak izan daitezke lan-taldeko kideak bilakatzeko edo/eta adituak iradokitzeko. Lan-taldeetako kideak Batzordeak edo Idazkaritzak izendatzen ditu, Aholkulari Taldeari kontsultatu ondoren.

Posible bada, EKOenergia existitzen diren forum eta sareez baliotuko da (edo lankidetzan ari-tuko da), estruktura berriak ezarri baino.

3.4. Idazkaritza

Eguneroko EKOenergiaren kudeaketa idazkaritzaren esku dago. Idazkaritzaren betebeharrak hauek dira:

- EKOenergiaren kudeaketa eta eragiketa ziurtatu.
- Kanpoko harremanetan EKOenergia ordezkatu eta kontaktuak egin.
- Kide eta taldekideei zerbitzuak eskaini.
- EKOenergiaren finantza kontuetan edozein zeregin.
- EKOenergia egituraren bilerak antolatu, prestatu eta jarraipena egin.
- Aurrekontu eta ekintza planak egiteari buruzko erabakiak hartzen laguntzeko dokumentuak prestatu.
- Barne eta kanpoko informeak prestatu.
- Argitalpenak eta informazio hedapena bermatu.
- Erakundearen finantza administrazioa gain hartu.

3.5. Kexak adierazteko mekanismoa eta Arbitraje Epaimahaia

Edozeinek kexa bat aurkeztu dezake EKOenergia Batzordearen erabaki (edo erabaki eza) baten kontra, edo EKOenergia arauak inplementatzeko eraren kontra. Kexa EKOenergia Batzordeari zuzenduta joan behar da eta EKOenergia Aholkulari Taldearen ezagupenean jarriko da.

EKOenergia Batzordeak 3 hilabeteren buruan erreakzionatu behar du ondorengoengandik jasotako kexen aurre

- EKOenergia sarearen kideak.
- EKOenergia saltzen duten enpresak.
- Elektrizitate ekoizleak (edo beren ordezkariak) beren ekoizpen gailuen hautagarritasunari buruzko erabakien kasuan.

Kexaren arduradun diren alderdiek ez badira Batzordearen erreakzioarekin ados, eta goian aurkeztutako 3 kategorietatik batekoak badira, EKOenergia Arbitraje Epaimahaiari eraman ahal diote kasua.

Aholkulari Taldeak eta EKOenergia Batzordeak izendatutako 3 adituez gutxienez osatzen da EKOenergia Arbitraje Epaimahaia. Izendapen batek 5 urterako balio du.

Arbitraje Epaimahaian, toki bat ingurumen gaietan aditu batentzako gordeta dago eta beste bat elektrizitate berriztagarrietan aditu batentzako. Kide garrantzitsuenen taldeek hautagaiak iradokitzeke aukera izango dute.

Gutxienez kexen epaimahaiko kide bat jurista izan behar da (Zuzenbidean Masterra).

EKOenergia arbitraje prozedura lehendik dauden arbitraje arauetan oinarrituko da, esate baterako Europako Arbitraje Auzitegiko arauetan. Arbitraje Epaimahaiak kasu bat jaso duenetik 6 hilabeteren buruan erabaki bat hartu behar du. Kexa batek ez du erabaki eztabaidatu baten baliozkotasuna esekitzen.

EKOenergia Arbitraje Epaimahaiak EKOenergia Litzentzia Hitzarmenari buruzko gatazkak ere konpontzen ditu, EKOenergiak eta Litzentzia titularrak adostu badute -eta egin duten neurrian- Litzentzia Hitzarmenean.

Lehenengo EKOenergiaren salmenten ondoren 2 urtetara gehienez, EKOenergia Arbitraje Epaimahaia martxan jarriko da.

4. HIZKUNTZA

EKOenergia sarearen lan hizkuntza ingelesa da, baina Idazkaritzak ahal duena egingo du posible duten kide guztiei beren hizkuntzan laguntzeko, adibidez, itzultzaile boluntario sare bat sortuz.

Hainbat hizkuntza bertsioen arteko desadostasunen kasuan, ingeles bertsioa gailentzen da.

5. EKOenergia SAREA GURE TRESNA GARRANTZISUENA BEZALA

EKOenergia sareak elektrizitate berriztagarrien erabilpena sustatu nahi du (7. kapituluaren azaldu bezala). EKOenergia sarearen ekintzek EKOenergia elektrizitate etiketadunetan bereziki arreta jarriko dute.

EKOenergia etiketa balio erantsi bat sortzeko sarearen tresna garrantzitsuena da; hau da, elektrizitate merkatuak ingurumen politika eta politika klimatikoko aukerak sustatu eta indartzen dituela ziurtatzeko. Esate baterako, EKOenergia etiketak ondorengoak bermatzen du:

- Elektrizitate berdearen prezioaren zati bat erosketara egin gabe ezin izango liratekeen ingurumen ekintzak eta neurriak burutzeko doala.
- Prima berdearen zati bat elektrizitate berriztagarrien sustapenean inbertitzen dela, eta ezagutza eta esperientzia partekatzen.
- Irizpide estrak ezartzen direla EKOenergia bezala zein elektrizitate saldu daitekeen, eta nola elektrizitate hau saldu behar denari buruz. Orokorrean, EKOenergia irizpideak Europako ingurumen, energia eta kontsumitzaileen babeserako legediaren inplementazio praktika onenetan oinarritzen dira. EKOenergia pizgarri eta mehatxu bat da hornitzaile guztiak europar araudiaren inplementazio egoki batean sustatzeko, bai Europar Batasuneko estatu kideetan eta baita beste herrialdeetan ere.
- EKOenergiaren kontsumitzaileak beren elektrizitate erosketari buruzko informazioa zehaztasun gehiagorik eta fidagarriagoa jasoko dute. Honek aukera ematen die beren behar eta lehentasunei hobekien egokitzen den elektrizitatea aukeratzeko.

Arrazoi hauengatik, elektrizitatea EKOenergia bezala saldu daiteke bakarrik produktuak EKOenergia sareak ezarritako irizpideak betetzen baditu. Hau honako alderdiei dagokie:

- Kontsumitzailearentzako informazioa (6. kapituluak)
- Berriztagarritasuna, iraunkortasuna eta klima (7, 8 eta 9. kapituluak)
- Segimendua eta kontabilitate bikoiztuaren saihespena (10. kapituluak)
- Ikuskapena eta egiaztapena (11. kapituluak)

6. KONTSUMITZAILEENTZAKO INFORMAZIOA

6.1 EKOenergia produktuari buruzko informazioa

Hornitzaileek kontsumitzaileei eta kontsumitzaile potentzialeei informatu behar diete beraiek hornituriko EKOenergia produktuaren jatorriaz. Informazio honek gutxienez hurrengoak eduki behar du:

- Jatorrizko herrialdea
- Ekoizteko era. Informazio hau testu honen 7. kapituluko energia berriztagarrien iturrien zerrendan oinarritua egon behar du. Haize-energiarako, itsas zabaleko, kostaldetik gertukoa edo lehorreko haize-energiaren artean bereiztea gomendatzen da. Informazio espezifikoa ematen bada, kategoria orokorrak isilean gorde daitezke. Elektrizitate produktua elektrizitate berriztagarri hainbat mota osatzen dutenean, bakoitzaren ehunekoa aipatu behar da.

EKOenergia Idazkaritzak jokabide kode bat garatuko du, informazio hau nola eta noiz eman behar den zehaztuko duena. Beste ziurtagiri programekin koherentea izaten saiatuko da, esate baterako Green-e Energy-rekin, eta europar hornitzaile eta kideekin eginiko kontsulta intentsibo batean oinarrituko da.

Jokabide kode hau elektrizitate hornitzaile eta EKOenergiaren arteko kontratuari erantsiko zaio (Lizentzia Hitzarmena).

Jokabide kodeak minimoki ondorengo elementuak eta gogoetak kontuan hartuko ditu:

- Kontsumitzaileek jatorrizko herrialdeari eta ekoizteko moduari buruzko informazioan beren aukera oinarritu ahal izango dute.
- Informazio hau ere banakako hornidura kontratuan eman behar da.
- Edozein aldaketa hornitutako elektrizitate produktuetan, edo EKOenergia estatusaren galerari buruz, dagokien kontsumitzaileei banaka jakinarazi behar zaie, baita EKOenergia Idazkaritzari ere.
- Hornitzaileek EKOenergia erosketari lotutako ezaugarriei buruzko beren eskabideak egiteari utzi egin behar dute (adibidez, karbono erreklamazioak eta gehigarritasun erreklamazioak). Horren ordez, EKOenergia sareak iradokitako idazlanak kopiatzen dituzte edo EKOenergiaren web orriko zerikusia duten orrialdetara lotzen dute. Karbono erreklamazioei buruzko EKOenergia testuak nazioarteko praktika onekin koherenteak izan behar dira.

6.2. Beste informazioak

EKOenergia sareak elektrizitate egokiaren dibulgazioa aktiboki bermatuko du Elektrizitate Merkatuaren Zuzentarauarekin ados (elektrizitate barne merkaturako arau komunei buruzko 2003ko ekainak 26ko Europar Parlamentuko eta Kontseiluaren 2003/54/EC Zuzentaraua), eta RE-DISS/EPED¹ gomendioekin ados dauden hondar nahaste² kopuruen erabilera bultzatu (informazio gehiagorako 10. kapitulua ikusi).

¹ EPED dibulgaziorako helburuarekin gobernuak esleitutako erakundeentzako plataforma bat da hondar nahastea kalkulatu eta argitaratzeko (www.eped.org ikusi). RE-DISS proiektuak EPEDen lana bermatzen du (www.reliable-disclosure.org), Europar elektrizitate kontsumitzaileei kontsumitzen ari diren elektrizitatearen jatorriari buruzko emandako informazioaren fidagarritasuna eta zehaztasuna nabarmen hobetzeko helburuarekin bideratutako proiektua.

² Hondar nahastea elektrizitate mota berezi baterako kontratua ez duten kontsumitzaileei entregatzen den elektrizitate nahaste bat da. Praktikan sarekoa ken kontratu berdeetako elektrizitatea da normalean.

6.3. EKOenergia sarearen finantzabidea

EKOenergia bezala saldutako watt/orduKO (MWh) bakoitzeko, hornitzaileak 0,08 euro (zortzi zentimo) gutxienez ordaintzen dio EKOenergia sareari, sarearen ekintzak finantzatzeko eta elektrizitate berriztagarrien eskariak gehitzeko ekintzak bermatzeko.

250 GWh EKOenergia baino gehiago kontsumitzaile berantzako saltzen bada, kontribuzio hau, 250 GWh-ak gainditzearena, ez da ordaindu behar.

7. ELEKTRIZITATE MOTA AUKERAGARRIAK

EKOenergia elektrizitate berriztagarrientzako etiketa bat da. Elektrizitate berriztagarria jatorri naturaletik datorren elektrizitatea da erabileragatik agortezina edo prozedura naturalez nahiko erraz birsortu daitekeena.

Gaur egun EKOenergiak hurrengo jatorrietako elektrizitate berriztagarria onartzen du:

- a) Eolikoa
- b) Eguzkikoa
- c) Hidroelektrikoa³
- d) Ozeanoko energia eta itsas energia (mareen energia, olatuen energia, ozeano korronteen energia, ...)
- e) Geotermikoa
- f) Bioenergia (solidoa, likidoa eta gasa)
- g) Zabortegietako gasa
- h) Araztegietako gasa

Hurrengo jatorriak baztertzen dira:

- a) Ikatz eta olio eskistoa
- b) Petrolio, eskisto olio eta hare bituminosoetako olio bezalako ezohizkoa den olio barne
- c) Gas naturala, eskisto gasa barne
- d) Zohikatza
- e) Nuklearra
- f) Hondakin errausketa biomasa ezik
- g) Ez-onartuen zerrenda ez da zehatza.

Iturri unaccepted zerrenda hori ez da zehatza.

8. IRAUNKORTASUNA

8.1 EKOenergia eta iraunkortasuna

Europako elektrizitate berriztagarrien sektorearen haziera egonkorra ziurtatzeko, inportantea da elektrizitate berriztagarrien sustatzaile diferenteek elkarri ulertzea eta indartzea, nahiz eta kezka eta abiapuntu diferenteak izan: ekoizleak, hornitzaileak, dendariak, politika klimatikoko espezialistak, natur kontserbatzaileak, kontsumitzaile erakundeak, ...

³ Ponpatutako uretik sortutako elektrizitatea baztertuta dago (energia biltegitatzeko sarea bezala).

EKOenergia etiketak eta EKOenergia sareak kideak lotzeko eginkizuna hartu nahi dute:

- Ikuspuntu pragmatiko bat hartuz kideen inplikazioan arduz.
- Ingurumen fondo bat sortuz, biodibertsitatearen babeserako neurri zehatzetarako erabiliko da dirua, kide garrantzitsuenek adostutakoak.
- Geure buruari elektrizitate berriztagarri mota eztabaidagarrienak EKOenergiaren esparrutik baztertzeko aukera emanez.

EKOenergia sareak eta beste kideak emaitzak aldizka ebaluatuko dituzte eta, beharrezkoa bada, irizpide aldaketak iradokitako dituzte Irizpide Testu honen 15. kapituluarekin ados.

8.2 Baldintza orokorrak: legeko baldintza guztiak betetzen

EKOenergia bezala saldu ahal izateko, ondorengoa bete behar dute elektrizitatea sortzeko ekoizpen gailuek

- Ekoizpen lekuko indarrean dauden legeko baldintza guztiak
- Beren baimenengatik ezarritako baldintza guztiak.

Hurrengo paragrafoetan baldintza gehigarriak zerrendatu dira. Energia iturri mota bakoitzeko, baldintza gehigarriak bereizita zerrendatu dira.

8.3 Baldintza espezifikoak

A. Eolikoa

Hurrengo tokietan kokatutako instalazioak onargarriak dira bakarrik EKOenergia Batzordeak onartzen baditu, kide garrantzitsuenei kontsultatu eta gero:

- Agintariek aukeratutako erreserba naturalak
- Natura 2000ko eremuak (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- Hegazti garrantzitsuen eremuak (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > ikusi mapak)
- UNESCO Munduko Ondare eremuak (<http://whc.unesco.org/en/254/>)

Goian zerrendatutako eremuak bakarrik aplikatuko dira www.ekoenergy.org-eko mapan agertzen badira.

Erabakiak arrazoitu behar dira, ekoizpen lekuko indarreko legedia errespetatu eta leku horietako kontserbazio helburuak kontuan hartu. Erabakiak publikoak izango dira.

EKOenergia Batzordeak onespren hau beste entitate batzuei delegatu ahal die, bereziki ingurumen GKE nazional edo eskualdekoei, denbora eta eremu jakin batentzako. Entitate hauek EKOenergia Batzordearen betebeharrak berberengatik lotuta egongo da, bereziki beste kideak kontsultatzeko betebeharrarengatik.

B. Eguzkikoa

EKOenergia Batzordeak hurrengo tokietan kokatutako lurreko instalazioak bakarrik onartzen ditu kide garrantzitsuenei kontsultatu eta gero:

- Agintariek aukeratutako erreserba naturalak
- Natura 2000ko eremuak (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- Hegazti garrantzitsuen eremuak (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > ikusi mapak)

d) UNESCO Munduko Ondare eremuak (<http://whc.unesco.org/en/254/>)

Goian zerrendatutako eremuak bakarrik aplikatuko dira www.ekoenergy.org-eko mapan agertzen badira.

Onarpen hau kudeaketa plan baten existentzia eta inplementazioaren arabera egin daiteke, hurrengo elementuak bezala barne:

- Hesiak (habitataren zatiketa eta pasaleku murriztuak saihestu).
- Pestiziden kudeaketa librea.
- Lurraren iragazgaitzea saihesteko neurriak (adibidez, lur-zulagailuak erabiliz hormigoia erabilera saihesteko).
- Habitataren kudeaketa panelen arteko eremuetan eta eraiki gabeko beste aldeetan.
- Uraren kudeaketa.

Erabakiak arrazoitu behar dira, ekoizpen lekuko indarreko legedia errespetatu eta leku horietako kontserbazio helburuak kontuan hartu. Erabakiak publikoak izango dira.

EKOenergia Batzordeak onespenez hau beste entitate batzuei delegatu ahal die, bereziki ingurumen GKE nazional edo eskualdekoei, denbora eta eremu jakin batentzako. Entitate hauek EKOenergia Batzordearen betebeharrak berberengatik lotuta egongo da, bereziki beste kideak kontsultatzeko betebeharrarengatik.

C. Hidroelektrikoa

1. EKOenergia hidroelektrikoa bezala saldutako watt/ordu (MWh) bakoitzeko, 0,10 euro (hamar zentimo) gutxienezko laguntza ordaintzen zaio EKOenergia Ingurumen Fondoari.

EKOenergia Batzordeak EKOenergia Ingurumen Fondoa kudeatzen du, dirua lortu duten hornitzaileekin kolaboratuz. Fondoaren finantza baliabideen kudeaketaren kostuek ezin dute fondoarentzat emandako kantitatearen %5a gainditu.

EKOenergia Ingurumen Fondoaren dirua ondorengo inplementazioan erabiltzen da:

- C.2.i. paragrafoan aipatutako neurriak
- Ibai arroen kudeaketa egitasmoa zerrendatutako (beste) neurriak Europako Uraren Esparruko Zuzentarauaren 13. artikularekin bat idatziak (uraren politikaren alorrean ekintza Komunitarioko esparrua ezartzeari buruzko 2000ko urriak 23ko Europar Parlamentuko eta Kontseiluaren 2003/54/EC Zuzentzua), bereziki ibaien eta ibaiertzeko eremuen egoera ekologikoa hobetzeko neurriak.

Kostu-eraginkortasuna, inpaktu ekologiko eta soziala, ko-finantzatzeko aukerak, elektrizitatearen jatorrizko herrialdea eta elektrizitatea non saldu den herrialdea finantzatu beharreko proiektuen aukeraketan elementu garrantzitsuak dira.

EKOenergiak ez du finantzaturiko proiektuen kudeaketa eramango. EKOenergiak existitzen den dinamika bermatu eta existitzen diren ekimenetan parte hartu nahi du. Ingurumen Fondoaren dirua agintariak bermatutako proiektuak ko-finantzatzeko erabil daiteke adibidez.

2. EKOenergiak instalazio hidroelektrikoetako elektrizitatea saldu ahal du zentral hidroelektrikoa EKOenergia Batzordeak onartutako zerrendan aipatzen bada soilik. Onartua izateko prozedura horrela da:

i. Edozeinek nahi duen zentral hidroelektrikoen zerrenda bat eman ahal dio EKOenergia Idazkaritzari, ekosistema akuatikoak berreskuratzeko eta zentral hidroelektrikoek kaltetutako espezieen habitat naturalak hobetzeko neurrien zerrendarekin batera.

Bi modu daude zerrendako neurrien kopuru minimoa kalkulatzeko. Ondoren zerrendatzen dira. Neurri kopuru handienera eramaten duen kalkulatzeko era erabili behar da.

- Gutxienez neurri bat izan behar du zerrendak zentralen kopurua 5 edo gutxiago bada, gutxienez bi neurri zentralen kopurua 6 eta 10 bitartean bada, eta abar.
- Gutxienez neurri bat izan behar du zerrendak zerrendako zentralen edukiera konbinatua 50 watt edo gutxiago bada, gutxienez bi neurri edukiera 50 MW eta 100 MW bada, eta abar.

Herrialde desberdinetan kokatutako zentralak ezin dira zerrenda berean sartu.

Neurri bat zerrendan sartu ahal izateko kideak (ez da derrigorrez instalazio hidroelektrikoaren jabea izan behar) ados jarri behar dira ondorengo egiteko:

- Fondona izan bezain laster neurria inplementatu.
- Neurriaren inplementaziorako ko-finantzamendua bilatu.
- Neurriaren etekin ekologikoak optimizatzeko ahalegin guztiak egin eta.
- Neurriaren efektuaren monitorizazioa baimendu.

Aldez aurretik zerrenda besteekin eztabaidatzea komenigarria da, bereziki ingurumen GKE nazional eta eskualdekoekin eta ibaiertzen kudeaketarako lankidetzat taldeekin, azalpenak emateko kontsultatuak izango direlako EKOenergia Batzordeak erabaki bat hartu baino lehen..

ii. EKOenergia Batzordeak kide garrantzitsuenak kontsultatu eta gero zerrenda onartu dezake, bereziki ingurumen GKE nazional eta eskualdekoei eta ibaiertzen kudeaketarako lankidetzat taldeei kontsultatu eta gero.

Erabakiak hartzeko prozesuan kontutan hartzeko elementuak hauek dira adibidez,

- Zerrendatutako zentral hidroelektrikoen proposatutako neurrien eta ingurumen inpaktuaren arteko oreka. Zentral hidroelektrikoen ingurumen efektu txarrak arintzeko neurrietan arreta jartzea komenigarria da, bereziki ekosistema akuatikoak berreskuratuz eta zentral hidroelektrikoengatik kaltetutako espezieen habitat naturalak hobetuz.
- Ibaiaren sailkapena Ibai arroen kudeaketa egitasmoa (Europako Uraren Esparruko Zuzentarauaren 13. artikulua, 2000/60/EC) eta plan horietan zerrendatutako neurriak.
- Tokiko sentsibilitateak eta tokiko kideen kezak. Honek esan nahi du herrialde gehienetan zaila izango dela 2012az geroztik sortutako urtegiak, lubetak eta ubideak onartzea.

EKOenergia Batzordeak onespren hau beste entitate batzuei delegatu ahal die, bereziki ingurumen GKE nazional edo eskualdekoei, denbora eta eremu jakin batentzako. Entitate hauek EKOenergia Batzordearen betebeharrak berberengatik lotuta egongo da, bereziki beste kideak kontsultatzeko betebeharrarengatik.

Zentralen eta neurrien zerrenda konbinatu baten onesprenak 5 urterako balioko du, baina zentralen operadoreak bertsio eguneratu bat beti aurkeztu ahal du.

Parte hartzen duten zentral hidroelektrikoen zerrenda eta iradokitako neurriak eskuragarri egongo dira www.ekoenergy.org-n.

iii. Zentral hidroelektriko bat zerrendaz ezabatuko da:

- Ez baditu toki bateko indarrean dauden legezko baldintza guztiak betetzen edo/eta beren baimenengatik ezarritako baldintza guztiak (ikus 8.2. paragrafoa ere bai)

- Ez badu %5ko urteko batez besteko gutxieneko fluxu ekologikoa bermatzen. Portzentaje txikiago bat baimenduta dago %5a ez baldin bada lortzen lehorte edo ezinbestekoengatik, edo EKOenergia Batzordeak onartutako beste edozein kasuetan kide garrantzitsuenei kontsultatu eta gero bereziki ingurumen GKE nazional eta eskualdekoei eta ibaiertzen kudeaketarako lankidetzat taldeei (adibidez, %5eko gutxieneko bolumen batek energia sorkuntzan kalte nabarmena sortu ahal duenean nabarmeneko ingurumen irabaziak atera gabe).

3. Energia hidroelektriko iraunkorrerako Europako etiketa daramaten zentral hidroelektrikoek ez dute neurrien zerrenda bat aurkeztu behar. Eta instalazio hidroelektriko horietan sortutako EKO-energiarako, ez da kontribuziorik ordaindu behar Ingurumen Fondorako. Horretarako, energia hidroelektriko iraunkorrerako Europako etiketa eskemak ingurumen baldintza zorrotzak ezartzen dituzten etiketazio sistemak dira uraren fluxua, gehienezko ura, urtegiaren kudeaketa, hondoko arrastrearen kudeaketa eta zentralaren diseinuari dagokionez.

Gaur egun horien artean CH₂OICE (www.ch2oice.eu) eta NatureMade Star (www.naturemade.org). Beste ziurtagiri eskemak garatzen badira iraunkortasun baldintza zorrotz bera betez, EKOenergia Batzordeak onartuko du eta eskaerak berrikusiko ditu estatus berdina emateko.

D. Ozeanoko energia eta itsasenergia

EKOenergia Batzordeak hurrengo tokietan kokatutako ozeanoetako eta itsasoetako instalazioak (hau da, marea-ibaietako eta itsasadarretako instalazioak ezik) onartzen ditu kide garrantzitsuei kontsultatu ondoren soilik:

- a) Agintariek aukeratutako erreserba naturalak
- b) Natura 2000ko eremuak (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- c) Hegazti garrantzitsuen eremuak (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > ikusi mapak)
- d) UNESCO Munduko Ondare eremuak (<http://whc.unesco.org/en/254/>)

Goian zerrendatutako eremuak bakarrik aplikatuko dira www.ekoenergy.org-eko mapan agertzen badira.

Erabakiak arrazoitu behar dira, ekoizpen lekuko indarreko legedia errespetatu eta leku horietako kontserbazio helburuak kontuan hartu. Erabakiak publikoak izango dira.

EKOenergia Batzordeak onespén hau beste entitate batzuei delegatu ahal die, bereziki ingurumen GKE nazional edo eskualdekoei, denbora eta eremu jakin batentzako. Entitate hauek EKOenergia Batzordearen betebeharrak berberengatik lotuta egongo da, bereziki beste kideak kontsultatzeko betebeharrarengatik.

Oharra: marea-ibaietako eta itsasadarretako instalazioetarako, energia hidroelektrikorako (besteak) arau berak aplikatzen dira (ikusi 8.3.C).

E. Energia geotermikoa

EKOenergia Batzordeak hurrengo tokietan kokatutako instalazioak onartzen ditu kide garrantzitsuei kontsultatu ondoren soilik:

- a) Agintariek aukeratutako erreserba naturalak
- b) Natura 2000ko eremuak (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)

- c) Hegazti garrantzitsuen eremuak (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > ikusi mapak)
- d) UNESCO Munduko Ondare eremuak (<http://whc.unesco.org/en/254/>)

Goian zerrendatutako eremuak bakarrik aplikatuko dira www.ekoenergy.org-eko mapan agertzen badira.

Erabakiak arrazoitu behar dira, ekoizpen lekuko indarreko legedia errespetatu eta leku horietako kontserbazio helburuak kontuan hartu. Erabakiak publikoak izango dira. EKOenergia Batzordeak onespenez hau beste entitate batzuei delegatu ahal die, bereziki ingurumen GKE nazional edo eskualdekoei, denbora eta eremu jakin batentzako. Entitate hauek EKOenergia Batzordearen betebeharrak berberengatik lotuta egongo da, bereziki beste kideak kontsultatzeko betebeharrarengatik.

F. Bioenergia (solidoa, likidoa eta gasa)

Elektrizitatea ekoizteko biomasa, biogasa eta biolikidoa erregai gisa erabiltzen dituzten gailuak onartuko ditu EKOenergiak hurrengo baldintzak betetzekotan:

1. Elektrizitatea kogenerazio bidez sortutako energia da, Europar Legebiltzarraren 2004/8/EC Zuzendaritzaren eta 2004ko martxoaren 11ko Batzordearen arabera; energiaren barne merkatuan dagoen bero erabilgarriaren eskaeran oinarriturik kogenerazioa sustatzeari buruzkoa. Kogenerazio bidez ekoiztutako elektrizitatearen bolumenak Zuzendaritza honen II Eranskinean adierazten den moduan kalkulatu dira.

ETA

2. Kogenerazio prozesuaren eraginkortasuna (urteko batez bestekoa) %75 da gutxienez. Eraginkortasuna elektrizitate eta energia mekanikoaren ekoizpenaren batuketa eta baliagarria den beroaren produkzioa zati kogenerazio prozesu batean beroa lortzeko erabilitako erregai korrontea eta elektrizitate eta energia mekanikoaren (gordinaren) ekoizpena da. Formularen hitz guztiak Europar Legebiltzarraren 2004/8/EC Zuzendaritzaren eta 2004ko martxoaren 11ko Batzordearen arabera interpretatu dira, energiaren barne merkatuan dagoen bero erabilgarriaren⁴ eskaeran oinarriturik kogenerazioa sustatzeari buruzkoa.

ETA

3. Biomasa hurrengo iturrietatik dator:

- a) Europako Ekonomia Arian ekoiztutako egurrezko biomasa (EEA gehigarria), hurrengoak izan ezik:
 - Motzondoak eta sustraiak.
 - Gune babestuetan ekoiztutako egurrezko biomasa: Agintariek adierazitako natura erreserbak, Natura 2000ko guneak eta UNESCOren gizateriaren ondare lekuak, natura babesten duen agentzia nazional edo eskualde-agentzia batek natura kudeaketa plan baten bidez ekoizpena onartu badu izan ezik.

⁴ Bero erabilgarria justifikatu daitekeen bero edo hozketa eskaera ekonomikoa asetzeko ekoizten dena da. No supere las necesidades de calor o refrigeración que de otro modo sería satisfecha en condiciones de mercado por procesos de generación de energía distintos de la cogeneración. Se incluye, por ejemplo la necesidad de calor en los procesos industriales.

- 20 cm baino gehiagoko altuera duten enborrak. Hala eta guztiz ere, enbor hauek erabil daitezke baldin eta sustraien ustelkeriagatik (Heterobasidion) edo beste patogeno batzuegatik beste erabilera industrial batzuetarako balio ez badute.
 - EKOenergia Batzordeak beste salbuespen batzuk onartzen ditu.
 - Hornitzeko balio duten baso eskuragarrietako mozketak basoen urteko handitzearen %80 baino gehiago diren herrialdeetan, ez badute adierazten mozketak urteko basoen handitzearen %70 baino gutxiago den herrialde batetik datozela. Kontuan hartu beharreko mozketak tasa azkeneko 5 urteko zenbakien batez bestekoa da.
- b) EEAKo udalerrietako hondakin organikoen hartzidura anaerobikotik sortutako gasak.
- c) EEAKo ongarrrien hartzidura anaerobikotik sortutako gasak.
- d) EEAn burututako ekoizpen prozesuetatik sortutako hondakin organikoak. Elikagaien industriaren eta basogintza industriaren hondakinak eta hondakin-produktuak. Zerrautsak, azalak, ezpalak eta baita likore beltza eta beste likore kontzentratu batzuk ere.
- e) Naturaren kudeaketaren bidez lortutako egurrezko biomasa onartzen da, eskualdeko natura edo natura nazionala babesten duen agentzia batek onartutako natura kudeaketa plan bat jarraitzen badu.

EKOenergia batzordeak Europako zonalde hurbiletako biomasa kategoria berak onartuko ditu, lehendabizi kideei galdetzen bazaie. Erabakia publikoa izango da. Basoen erabilera eta biomasa-ren ziurtagirien eskema oso era eraginkorrean lagundu dezake onarpen prozesuan.

Atal honetan, itsasoz gaindiko lurraldeak ez dira EEAREN partetzat hartzen eta Suitzak EEAKo beste herrialdeek duten faborezko tratua bera du. EEAn ez dauden beste herrialde europar batzuk Europako elektrizitate merkatuan sartzen badira (edo EKOenergia bioenergiatik sortutako etxe- elektrizitatea merkaturatzea gustatuko balitzate) bioenergiatik lortutako elektrizitatea ez da onartuko batzordearen onarpenari eta baldintzei buruzko erabaki bat hartzen ez duen arte.

Arau berezia ko-errekuntza kasuetan

Ekoizpen gailu bat biomasa eta beste erregaien forma onargarriak erabiltzen baditu, EKOenergia izendatzen den elektrizitatea sortuko du baldin eta biomasa hautagarria ekoizpen gailuaren urteko produkzioaren erregai kantitatearen %50 bada.

Baldintza hori betetzekotan, EKOenergia izendatzen den elektrizitate kopura hurrengoa da:

$$\text{Kogenerazio elektrizitatea} \quad \times \quad \frac{\text{urtean zehar biomasa hautagarria erabiltzen du}}{\text{urteko erregai sarrera}}$$

Biomasa hautagarria eta biomasa ez hautagarria darabiltzaten ekoizpen gailuen kasuan, salmentei dagokionez arau bereziak ezarriko dira. Ikusi 8.4.

Biomasa erabiltzen duten ekoizpen gailuen ikuskapena

Baldintzen betetzea gutxienez urtean behin berrikusiko dute:

- Agintarien izenean biomasa instalazioak aztertzen dituzten erakunde berak jatorri-bermearen legeriaren, jaulkipen eta merkatu araudiaren eta/edo laguntza legeriaren arabera.
- Egiatagiritako Europar Lankidetzaren egiaztatgiriaren duen beste edozein kanpo ikuskarik.

Ikuskapenaren txostena EKOenergiaren Idazkaritzara bidali behar da. Ikusi testu honen 11.4 par- tea ere.

8.4. Nola jakin ekoizpen-gailu bateko elektrizitatea baliagarria den?

Hornitzaileek jakin behar dute ekoizpen batek (jatorri-bermea ziurtaturik) EKOenergiaren hautagarritasuna eta iraunkortasun irizpideak betetzen baditu. Horretarako, jatorri-bermean eskuragarri eta/edo EKOenergiaren webgunean dagoen informazioa erabiliko da.

Jatorri-bermean

Herralde askotan, eta bereziki EECS (7. Atala) sistema erabiltzen dutenetan, Jatorri-bermeak ICS(*Sistema de certificación independiente*) izeneko etiketa baten bidez informazio gehigarria eduki dezake.

EKOenergiak AIB-rekin (*Association of Issuing Bodies*) akordio batera heldu nahi du eta ICS bezalako EKOenergiaren funtzionamenduetan lotura duten jaulkipen-erakundeekin. EKOenergiaren irizpideak burutzen diren eraren arabera, ekoizleak adostasun froga egiazta dezakeenez (adibidez, EKOenergia Batzordearen ebazpena) ICS etiketa lortzeko prozedura erraza izan daiteke.

Nahiz eta jatorri-bermeak EKOenergia ICS etiketa ez izan, informazio erabilgarria du, energia plantaren izena eta kokapena besteak beste. Informazioa EKOenergiaren webgunean dagoen informazioarekin konbina daiteke jatorri-bermea EKOenergiarentzako baliagarria den ziurtatzeko.

EKOenergia webgunean

EKOenergiaren Idazkaritza, kideekin lankidetzan, hautapen prozesua errazteko tresnak garatuko ditu sarean:

- Mapak gune babestuekin (Ikusi 8.3ko zerrenda).
- Baimendutako instalazioen zerrenda eguneratua (bereziki eskualdeko irizpideez gain beste batzuk ezarri direnean).
- Automatikoki hautagarriak diren instalazioen zerrenda (gune babestuetatik kanpoko turbina eolikoak).

Biomasa erabiltzen duten ekoizpen gailu batzuentzako arau berezia

EKOenergia ICS etiketa edukitzeko aukera bereziki garrantzitsua da bioenergia iturri hautagarriak eta ez hautagarriak erabiltzen dituzten instalazioentzako. (Ikusi 8.3)

Aukera hau ez badago, hurrengo araua ezarriko zaio ekoizpen gailuetatik sortutako elektrizitateari: hornitzaile bakar batek merkatura dezake EKOenergiaren izenean.

Hornitzailea eta EKOenergiaren arteko kontratuan adieraziko da iturri hautagarri bioenergetikoak partzialki bakarrik erabiltzen dituzten ekoizpen gailuetatik sortutako EKOenergia saltzeko aukera duten eta ahal izatekotan zeintzuk izango diren horiek.

Data: EKOenergiara elektrizitateerako baliagarria bada jakiteko data elektrizitatearen ekoizpenaren data da (Jatorri bermean adierazten den ekoizpen data, ikusi 10. Kapitulua)

9. KLIMA

9.1. Fondo Klimatiko

Saltzen den EKOenergiaren watt/h bakoitzeko, gutxienez 0,10 euroko (hamar zentimo) laguntza eman behar zaio EKOenergiaren Fondo Klimatikoari. Fondoa ahalik eta era eraginkorrean erabiliko da energia berriztagarriaren inbertsio berriak bultzatzeko.

Eraginkortasun handiena lortzeko helburua izanda, EKOenergiak ez ditu bere ekimenak abian jarriko, izan ere, dagoeneko existitzen diren esperientziak, mekanismoak eta tresnak erabiliko dituzte.

EKOenergia Batzordeak erabakiko du nola erabili Fondo Klimatikoaren dirua, kideen iritziak aldeztatik kontutan hartuz eta bereziki aintzat hartuko dituzte EKOenergiaren enpresa hornitzaileen, ingurumen GKE-en eta EKOenergiaren Aholkulari kontseiluaren proposamenak. Hauek dira neurri posibleak (zerrenda ez da zehatza):

- Eguzkiko energia edo energia eoliko bidez egindako inbertsioa garapen prozesuan dauden herrialdeetan CDM Gold Standard irizpideak errespetatzen badituzte (www.cdmgoldstandard.org). Finantzatutako proiektuak karbono diru-laguntzak badakarte, kontabilitate bikoitza saihesteko (proporzionalki) deuseztatu dira.
- Energia berriztagarriaren garapenerako potentzial altua baina baliabide nahikorik ez duten herrialde europarretan egindako energia berriztagarriaren proiektuen inbertsioa.
- Ingurumen eta gizarte balio handia duten energia berriztagarriaren proiektu txikiak.
- Europar jaulkipen eskubideen deuseztapena, merkaturan urritasuna dagon seinalea jaso bezain pronto.

Merkaturatzaileak, eskualdeko eta GKE nazionalekin, EKOenergia batzordeari eska diezaiokete herrialde konkretu batean euren salmentei esker Fondo Klimatikoari egindako ekarpenak deuseztatzeko, beste energia proiektu batzuetara bideratzeko.

Proiektu hauek salmentaren herrialdean kokatuko dira eta eskatzaileak proiektuak ingurumen eta gizarte balio handia duela frogatu behar du. Proiektu hauek energia aurreztea ere barnean har dezakete beti eta onurak zenbakarriak diren.

9.2. EKOnergy full power

Elektrizitate berdearen testuinguruan, adituek gehigarritasunaz aritzen direnean ekoizpen berriztagarriaren gaitasun gehigarriaz ari dira edo karbonoaren murrizketa gehigarriaz, egungo merkatu baldintzetan eta oraingo legeriarekin gertatu izandakoarekin alderatuz (babes publikoa barne).

“Gehigarritasuna” bultzatzeko prest daudenenei EKOenergiak ematen dien erantzunetako bat EKOenergia Full Power eskuratzeko aukera da. EKOenergia Full Power Fondo Klimatikoari ekarpen handiagoak egiten dizkion EKOenergia da. Watt/h ekarpena nahikoa izan behar du ekoizpen berriztagarrientzako inbertsioen dirua emateko (hobe eguzkikoa edo haizekoa) elektrizitate berriztagarriko watt/h bat sortzeko gai dena bere bizitza erabilgarrian.

Ekarpenaren kopuru zehatza hautatutako proiektuen menpe egongo da eta posible da denborarekin murriztuz joatea.

10. JATORRIA, SEGIMENDUA ETA KONTABILITATE BIKOITZA

10.1. Segimendu prozedurak

EKOenergiak jarraian zehazten ditugun prozedurak erabiltzen ditu:

- Energia Berriztagarrien Zuzendaritzaren 15 atalean ezartzen den arabera jatorri-bermeen Sistema (Europar Legebiltzarraren 2009/28/CE Zuzendaritza eta 2009ko apirilaren 23ko Kontseilua, iturri berriztagarrietako energiaren erabilera bultzatzearen ingurukoa).
- Beste erreklamazio sistema batzuk EKOenergiak onar ditzake hurrengo baldintzekin:
 - o Kontabilitate eta eskaera sistema burutzen duen erakundea gune horretan bakarria bada. Agintariek ez badute erakundea aukeratu EKOenergiak Batzordeak onartu beharko du.
 - o Deuseztapen printzipioa eskaintza eta kontsumoaren froga bezala definituta dago.
 - o Kontabilitate bikoitza saihesten da, adibidez, herrialdean hondakin nahasketen baliogabetzeak aintzat hartuz.
- Hau da EECS (Europako Egiatagiri Zientifikoen Sistema⁵) sistema bereganatu duten herrialdeen kasua, hala nola, Norvegia, Islandia eta Suitza.
- Hasiera batean, jatorri-bermeak 6 kontsumoaren alorrean 7 deuseztatuko dira eta jatorri-bermeen erabilera bat egin beharko du elektrizitatearen segimenduari buruzko legeria nazionalarekin eta azken honen zabalkundearekin. Baliogabetze guztiak RE-DISS/EPED-ari jakinarazi behar zaizkio (AIB8 taldeko alorretan, betetzen da).

Kasu batzuetan, EKOenergiak ekoizpenaren alorrean ere onartzen ditu baliogabetzeak, beste alor bateko kontsumoaren izenean. Ikusi 10.3.

10.2. Inportazioa eta Esportazioa

Inportazioa eta esportazioa posible izateko baldintza hauek bete behar dira:

- Esportatutako jatorri-bermeak alor esportatzailearen hondakin-nahasketatik ezabatzen dira.
- Bi alorretan hondakin-nahasketa hautatutako erakunde ofizialak kalkulatu du REDISS/EDED adierazitako aholkuen arabera.
- Elektrizitatearen inportazioaren eta esportazioaren alorrak REDISS/EPED-ren aholkuen arabera derrigorrezko zabalkundea du.
- Bi alorrek REDISS/EPED-ri eskainiko dizkiete inportazio eta esportazioaren inguruko estatistika gardenak. Hau EECS sistema erabiltzen den alorretan betetzen da.

10.3. Kontsumoaren herrialdetik kanpoko baliogabetzeak

Jatorri-bermeak ekoizpenaren alorrean baliogabetu daitezke beste gune bateko kontsumoaren arabera (ex-eremu baliogabetzea) baina soilik hurrengo kasuetan:

⁵ AIB garatu du EECS sistema (Igorleen elkarte, www.aib-net.org) eta Europako 15 herrialdeetan dago abian (2013).

⁶ Atal honen gainerakoan, aurreko kapituluetan eta jarraian agertzen “jatorri bermeak” terminoa “Jatorri bermeak eta segimendu elektrizitatearen beste ziurtagiriak” bezala irakurri behar da, EKOenergiak onartuak testu honen 10.1 atalaren arabera.

⁷ Eremu bat jatorri bermearen igorpena, transferentzia eta baliogabetzea gainbegiratzeko duen erakundea aktiboa den gunea da. Herrialde bati egiten dio erreferentzia ia beti.

⁸ AIB jatorri berme nazionalen erregistroak konektatzen ditu, berarekiko lotura dutenak eta interkomunikazioa ahalbidetzen du ziurtagiriak transferitzeko. Igorleen Elkarteak administratzen du (www.aib-net.org).

- AIB-rekin harremanak duten eremuetan suertatutako jatorri-bermeen baliogabetzeak (8. Oharra ikusi) AIB-rekin harremanik ez duten alorretan suertatzen den kontsumoaren izenean (Elektrizitate berriztagarriaren atributuaren esportazioa dela medio, kontuan hartzen da REDISS/EPED hondakin balioaren kalkuluan).
- Jatorri bermeen ex-eremu baliogabetzeak AIB taldeari lotuta ez dauden herrialdeetan posible izango da behin EKOenergia Batzordeak onartuta. Posible izango da kontabilitate bikoitza kenduta eta baliogabetzearen eremuak REDISS/EPED-ri jatorri bermeen kantitateari eta motari buruzko informazioa ematen badio, kontsumo herrialde bakoitzean zehaztutakoak. EKOenergia Batzordeak ez-eremuetako baliogabetzea erabaki du AIB-rekin harremanik ez duten herrialdeetan, herrialdez herrialde egin behar da, epe mugatua izan behar du eta ezin da izan herrialde horiek truke sistema europar batean ez sartzeko arrazoi batean bihurtu.

10.4. Interpretazioa eta komunikazioa

EKOenergiak erabakitzen du zein den irizpideen interpretazioa. Onartzen diren eremuen zerrenda www.ekoenergy.org orrialdean egongo da eskuragarri. Webguneak posibleak diren naziarteko transferentziak zeintzuk diren adierazten du (EKOenergiarentzat) eta zein alorretan deuseztatu daitekeen jatorri-bermea beste alorretako EKOenergiaren kontsumoaren izenean.

11. IKUSKAPENA ETA EGIAZTAPENA

11.1. Nork ikuskatu ahal du eta nola?

Agintari europarrek, nazionalek edo eskualdekoek egiaztatu ez dituzten gertakariak eta zenbakiak, Egiaztagiriko Lankidetzaren Europarraren kide den erakunde batek (eskubide guztiak) baimendutako kanpo ikuskari batek egiaztatu beharko ditu.

Ikuskapenak EKOenergiaren idazkaritzak eskainitako zerrenda batean oinarrituko da. Egiaztapen prozesua errazteko dauden aukera guztiak erabiliko dira (bereziki, dauden tresnak, prozedurak eta kontrolak erabiliz).

11.2. Nori egin behar zaio ikuskapena eta zergatik?

A. Elektrizitate hornitzaileak

Kanpoko ikuskari batek burutuko EKOenergiaren hornitzaileen ikuskapena eta hurrengoa egiaztatuko du:

- Saldutako EKOenergia kantitatea eta mota (zati ekoizpen iturria eta jatorri herria) bat dator hornitzaileak baliogabetutako jatorri bermeen kantitate eta motarekin. Kontuan hartu hornitzaileak eta ikuskariak Jatorri-bermea EKOenergiarako baliagarria baden jakiteko informazio guztia Jatorri-bermeen eta/edo www.ekoenergy.org orrialdean aurkituko duela.
- REDIS/EPED-ari baliogabetzea jakinaraziko zaio, testu honen 10.kapitulua araberako. Hau AIB taldearekin harremanetan ez dauden alorretako baliogabetzei baino ez zaie ezarriko.

B. Jatorri bermeen hornitzaileak salmenta bereiziaren kasuan

EKOenergia kontsumitzaileei ematen zaien elektrizitate etiketa bat da. Ez da jatorri-bermeen etiketa bat. Kontsumitzaileek elektrizitate fisiko berezitua erosten badute (hornitzaile baten elektroiak, beste baten jatorri-bermea) EKOenergia kontsumoaren lekuan egongo da.

Hala eta guztiz ere, arrazoi praktikoak direla medio, komenigarria da ikuskapena jatorri bermeen hornitzaileen mailan antolatzea eta ez elektrizitate fisikoa jatorri bermeak betetzen dituen lekuan (hau da, kontsumoaren gunean)

Jatorri bermeen hornitzaileek informazio guztia dute euren eskura, haiek dakite nola bete irizpide guztiak eta datuak konbina daitezke, eskala ekonomiak ahalbidetuz.

Beste alde batetik, partaideak (Jatorri bermeak) kontsumitzaileentzat baliagarria da bakarrik elektrizitate fisikoarekin konbinatzen bada.

Beraz, erosketa bereizi baten kasuan, kanpo ikuskari batek hornitzailea ikuskatuko du eta hurrengoa egiaztatuko du:

- EKOenergia kontsumitzeko prest dauden kontsumitzaileei saltzen zaien jatorri bermeen kantitatea eta mota (zati ekoizpen iturria eta jatorri herria) bat dator baliogabetutako jatorri bermeen kantitate eta motarekin.
- REDISS/EPED-ri baliogabetzea jakinarazi zaio, testu honen 10.kapitulua arabera. Hau AIB taldearekin harremanik ez duten alorretan baino ez da ezarriko.
- EKOenergia lana finantzatzeko ekarpena (Ikusi 7.3), saldutako EKOenergia kopuruarekin bat dator.
- Fondo Klimatikoari egindako ekarpena (Ikusi 8.3) saldutako EKOenergia hidroelektrikoaren kopuruarekin bat dator. Halaber, ikuskariak ezarritako gutxienekoa baino handiagoak diren ordainketen baieztapenak egiaztatzen ditu.
- Fondo Klimatikoari egindako ekarpena (ikusi 9.kapitulua) saldutako EKOenergia kopuruarekin bat dator. Halaber, ikuskariak ezarritako gutxienekoa baino handiagoak diren ordainketen baieztapenak egiaztatzen ditu. Beste zerrenda batean jarriko dira EKOenergia Full Power-ren salmentak.

11.3. Segimendua

Hornitzaileak urtero aurkeztu beharko dio ikuskapena EKOenergiaren Idazkaritzari, eta ez ekainaren 30a baino beranduago (aurreko urteko salmententzat).

EKOenergiaren Idazkaritzak antolatu dezake (EKOenergiaren esku) egiaztapen eta kontrol gehigarriak. Baldintzak eta Prozedura Baimen Kontratuan zehazten da.

11.4. Biomasa erabiltzen duten ekoizpen gailuentzako urtero egiten diren ikuskapenak

8.3.Fn zerrendatzen diren irizpideen betetzea urtean behin behintzat berrikusiko dira:

- Agintarien izenean biomasa instalazioak aztertzen dituzten erakunde berak jatorri-bermearen legeriaren, jaulkipen eta merkatu araudiaren eta/edo laguntza legeriaren arabera.
- Egiaztagirirako Europar Lankidetzaren ziurtagiria duen beste edozein kanpo ikuskarik.

Egiaztapenak honako hau biltzen du:

- Elektrizitatearen ekoizpen orokorra
- Bero-ekoizpen orokorra
- Kogenerazio prozesuaren eraginkortasuna
- EKOenergiarako hautagarriak diren biomasaren kopurua eta sarrera mota.

Ikuskapena EKOenergiaren Idazkaritzara bidali behar da.

EKOenergiaren Idazkaritzak antola dezake (bere diruarekin) egiaztapen eta kontrol gehigarriak. Kontuan hartu hau ez dela EKOenergiaren ikuskeren bat eta ez dio EKOenergiari baimenik ematen ekoizpen gailuarentzat. EKOenergia bezalako ekoizpen gailuetatik sortutako elektrizitatea saltzeko baldintzetako bat baino ez da. Ikusi 8.3. F kapitulua.

12. NOLA SALDU EKOenergia?

EKOenergia saldu nahi duten hornitzaileek «Elektrizitate hornitzaileentzako eskaera inprimakia» bete behar dute (www.ekoenergy.org orrialdean eskuragarri dago) eta EKOenergiaren Idazkaritzara bidali. Hornitzaileek EKOenergia saldu ahal izango dute “Energia hornitzaileentzako EKOenergiaren lizentzia akordioa” sinatzen dutenean eta kontratu horren baldintzak errespetatuz.

Jatorri bermeen hornitzaileek, EKOenergiaren irizpideak bete dezaten euren bezeroak laguntzeko prest daudenak, salmenta eskaera inprimakia bete beharko dute (eskuragarri www.ekoenergy.org webgunean) sinatu eta EKOenergiaren Idazkaritzara bidali). EKOenergiaren izena eta logotipoa erabiltzen hasi dezakete “EKOenergy berezituaren salmentarako akordio-lizentzia” sinatu bezain pronto.

EKOenergiaren Idazkaritzak Akordio Lizentzian eta bere eranskinetan ezarritako baldintzen betetzeaz arduratuko da.

13. EKARPENAK

Kapitulu honetan arestian aipatutako ekarpenen ikuspegi orokorra eskaintzen da.

EKOenergia gisa saldutako watt/ordu bakoitzerako, hornitzaileak gutxieneko 0,08 euro (zortzi zentimo) ordaintzen dio EKOenergiaren erakundeari, sareko ekintzak finantzatzeko eta energia berriztagarriaren eskaera areagotzeko ekintzak sustatzeko. EKOenergiaren 250 watt/orduko baino gehiago kontsumitzaile berari saltzen bazaio, kopuru hau ez da ordaindu behar 250 GW/h-tik gora.

EKOenergia gisa saldutako watt ordu bakoitzeko, gutxieneko 0,10 euroko (hamar zentimo) laguntza emango zaio EKOenergiaren Fondo Klimatikoari (Ikusi 9. Kapituluaren ere).

EKOenergia gisa saldutako energia hidroelektrikoko watt ordu bakoitzeko, gutxieneko 0,10 euroko (hamar zentimo) laguntza emango zaio EKOenergiaren Animalia Funtzari (Ikusi 8.3 kapituluaren ere).

14. IZENA ETA LOGOTIPOA

Hurrengo logotipoa erabiliko dugu:

www.ekoenergy.org/about-us/logo

EKOenergy izango da komunikaziorako izen nagusia. Eskualdearen hizkuntzaren arabera, antzeko aldaerak erabiliko dira (Ekoenergíaa, Ekoenergi, Ekoenergie)

EKOenergi: daniera, norvegiarra, suediera

EKOenergia: euskara, katalana, finlandiarra, italiera, hungariera, poloniera, portugesa, eslovaki-
era

EKOenergía: gaztelania

EKOenergie: txekiera, holandarra, alemana, luxenburgera, errumaniera

EKOénergie: frantsesa

EKOenerji: azerbaijanera, turko

EKOenergija: albaniera, bosniera, kroaziera, lituaniera, esloveniera

EKOenergija: letoniera

EKOorka: islandiera

EKOэнергия: bielorrusiera, Kazakhera, errusiera, ukrainiera

EKOенергия: bulgariera

EKOенергија: mazedoniera, serbiarra

EKOενέργεια: greziera

Idazkaritzak beste edozein izen onar dezake eta/edo komunikazio logotipoa eskualde konkretu batentzat, baita enpresa bateko produktu berezi batentzat.

15. IRIZPIDEEN BERRIKUSPENA

EKOenergia estandar dinamiko bat da. Garapena eta esperientziarekin, EKOenergiak ere ebolu-
zionatuko du. Interesa duen edozein kidek arauaren irizpideei buruzko iruzkin bat bidali dezake
edo irizpide aldaketa bat proposa dezake edozein momentutan EKOenergiaren Idazkaritza edo
Batzordearekin harremanetan jarritz.

Azterketa guztiek Praktika Onen Gizarte eta Ingurumen Estandarren Ezarpenerako ISEAL Ko-
deak ezarritako irizpideak jarraituko dituzte.

Irteeraren osteko 3 urteetan, EKOenergia honen arabera ebaluatuko du bere politika:

- Gune babestuak, eta aztertuko da area gehigarriren bat sar daitekeen zerrendan,
- Biomasetik lortutako elektrizitatearentzako arauak.
- Energia hidroelektrikorako arauak.